

Рішення
разової спеціалізованої вченої ради
про присудження ступеня доктора філософії

Здобувач ступеня доктора філософії Станіслав Михайлович Мірошніченко, 1985 року народження, громадянин України, освіта вища: з відзнакою закінчив у 2008 році Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна за спеціальністю «Журналістика», здобув кваліфікацію магістра журналістики та професійну кваліфікацію журналіста. Працює виконавчим директором громадської організації «Медійна ініціатива за права людини», м. Київ. Виконав акредитовану освітньо-наукову програму «Журналістика» зі спеціальності 061 Журналістика.

Разова спеціалізована вчена рада, утворена наказом Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України від 30 червня 2026 року № 0114-1/291, у складі:

Голови разової
спеціалізованої вченої ради –

Лідії Володимирівни Стародубцевої, доктора філософських наук, професора, професора кафедри медіакомунікацій навчально-наукового інституту соціології та медіакомунікацій Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Рецензентів –

Тетяни Леонідівни Сироїд, доктора юридичних наук, професора, завідувача кафедри міжнародного та європейського права Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна;

Дмитрія Володимировича Петренка, доктора філософських наук, доцента, завідувача кафедри теорії культури і філософії науки навчально-наукового інституту філософії, культурології, політології Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна

Офіційних опонентів –

Максима Анатолійовича Балаклицького, доктора наук із соціальних комунікацій, професора, професора кафедри журналістики Приватного вищого навчального закладу «Український гуманітарний інститут»;

Олександра Вікторовича Чекмишева, доктора наук із соціальних комунікацій, доцента, доцента кафедри соціальних комунікацій Навчально-наукового інституту журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

на засіданні «14» серпня 2026 року ухвалили рішення про присудження ступеня доктора філософії з галузі знань 06 «Журналістика» Станіславу Михайловичу Мірошниченку на підставі публічного захисту дисертації «Конвергенція журналістики і правозахисту в роботі громадських організацій під час документування воєнних злочинів в умовах міжнародного збройного конфлікту» за спеціальністю 061 «Журналістика».

Дисертацію виконано у Харківському національному університеті імені В. Н. Каразіна Міністерства освіти і науки України, м. Харків.

Науковий керівник – Любов Марківна Хавкіна, доктор наук із соціальних комунікацій, професор, завідувач кафедри журналістики Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Дисертацію подано у вигляді спеціально підготовленого рукопису, що містить нові науково обґрунтовані результати власних досліджень здобувача. Роботу виконано українською мовою, вона є завершеною кваліфікаційною науковою працею, має логічну структуру, належне теоретико-методологічне й емпіричне обґрунтування та відповідає вимогам пункту 6 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44 (зі змінами). Ознак порушення академічної доброчесності у дисертації не виявлено.

Здобувач має 9 одноосібних наукових публікацій за темою дисертації, з них 4 статті у наукових фахових виданнях України і 5 тез доповідей на міжнародних наукових конференціях. Публікації відображають основні положення та результати дисертації, їх зміст не є тотожним і відповідає вимогам пунктів 8, 9 Порядку присудження ступеня доктора філософії:

1. Miroshnychenko S. Communication Strategies of NGOs in Reporting War Crimes in Ukraine. Current Issues of Mass Communication. 2025. Vol. 38. P. 31-42. DOI: <https://doi.org/10.17721/CIMC.2025.38.31-42>
2. Мірошниченко С. Використання цифрових технологій для документування воєнних злочинів: спільний підхід журналістики та правозахисту. Наукові праці Міжрегіональної академії управління персоналом. Філологія. 2025. № 2 (16). С. 50-57. DOI: <https://doi.org/10.32689/maup.philol.2025.2.7>
3. Мірошниченко С. Журналістський матеріал як інструмент адвокації воєнної відповідальності. Образ. 2026. № 1 (50). С. 67-77. DOI: [https://doi.org/10.21272/Obraz.2026.1\(50\)-67-77](https://doi.org/10.21272/Obraz.2026.1(50)-67-77)
4. Мірошниченко С. OSINT як поле конвергенції журналістики і правозахисту: досвід документування воєнних злочинів в Україні. Наукові записки Інституту журналістики. 2026. № 88 (1). С. 89-101. DOI: <https://doi.org/10.17721/2522-1272.2026.88.7>

У дискусії взяли участь голова, рецензенти й офіційні опоненти. Дисертаційну роботу оцінено позитивно, відзначили високий рівень підготовки здобувача. Водночас у рецензіях і відгуках висловлено такі зауваження:

Сироїд Т. Л.: 1. Дискусійним є використання у назві роботи терміна «міжнародний збройний конфлікт». Ширший усталений термін «збройний конфлікт» охоплює як міжнародні, так і неміжнародні конфлікти, тоді як запропоноване формулювання звужує предмет дослідження. 2. Потребує уточнення нормативна основа твердження про етичну врегульованість правозахисного документування: якими саме нормами визначені

відповідні етичні вимоги та наскільки вони є зобов'язуючими для представників громадських організацій. 3. Спірним видається визначення правозахисної громадської організації як самостійного гібридного актора забезпечення відповідальності. Доцільно чітко відмежувати її роль від компетенції національних і міжнародних інституцій, уповноважених здійснювати розслідування, підтримувати обвинувачення та ухвалювати судові рішення. 4. Автор ретельно досліджує існуючі етичні, безпекові та верифікаційні виклики конвергентного документування та їх кластери (кластер часово-операційних напруг, етично-безпековий кластер, епістемічно-методологічного кластеру, інституційно-організаційний кластер) (підрозділ 2.3). Та чи не вважаються означені кластери перешкодами для конвергенції? 5. Некоректним видається використання у міждисциплінарному дослідженні термінів на кшталт «правосудний режим» і «правосудний матеріал». У подальших наукових пошуках рекомендовано точніше узгоджувати термінологію з міжнародно-правовими актами та національним законодавством. Водночас наведені зауваження мають виключно рекомендаційний і дискусійний характер, не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження та можуть бути враховані автором у подальшій науковій діяльності.

Петренко Д. В.: 1. Дослідження виграло б від ширшого залучення аналітики конкретних кейсів зі світової практики, що дало б змогу додатково перевірити універсальність запропонованої моделі конвергенції та виразніше визначити специфіку українського досвіду. 2. Під час використання акторно-мережевої теорії більше уваги приділено людським акторам, тоді як для цього підходу принциповою є також агентність нелюдських акторів – технологій, платформ, цифрових інфраструктур та інших елементів мережі. 3. Медіавізуальний вимір конвергенції можна було б поглибити через ширше залучення теоретичних досліджень медіавізуальності й цифрових візуальних медіа, зокрема для аналізу візуальних доказів, платформних механізмів поширення та алгоритмічної організації видимості воєнних злочинів.

Балаклицький М. А.: 1. Безперечною перевагою дисертації є високий рівень теоретичного осмислення проблеми та прагнення автора запропонувати цілісну концептуальну модель конвергенції журналістики і правозахисту. Водночас масштабність і теоретична амбітність запропонованої концепції закономірно породжують очікування її більш розгорнутої емпіричної апробації. Йдеться не стільки про збільшення кількості прикладів, скільки про демонстрацію пояснювальної сили авторської моделі на одному або кількох комплексно досліджених кейсах. 2. Друге міркування стосується предметних меж журналістики як наукової спеціальності. Однією з найцікавіших ідей дисертації є твердження про конвергенцію журналістики та правозахисту в діяльності громадських організацій, які документують воєнні злочини. Автор переконливо демонструє процес зближення цих професійних сфер. Разом із тим, саме ця концепція закономірно породжує ширшу методологічну дискусію. Якщо громадська організація використовує медіа, журналістські формати й комунікаційні технології переважно як інструмент реалізації власної правозахисної місії, то чи достатньо цього для того, щоб розглядати відповідну діяльність саме як журналістику? Чи, можливо, у такому випадку доцільніше говорити про використання журналістських інструментів у межах іншої професійної діяльності? Інакше кажучи, постає питання про критерії *журналістськості* як такі. Де саме проходить межа між журналістикою, правозахисною комунікацією, адвокацією та стратегічними комунікаціями? Які ознаки є визначальними для віднесення тієї чи іншої діяльності до предметного поля журналістики?

Чекмишев О. В.: 1. У методологічній частині доцільно було б докладніше пояснити критерії відбору респондентів для напівструктурованих інтерв'ю, принцип досягнення аналітичної насиченості, процедуру кодування та спосіб співвіднесення інтерв'ю з теоретичними категоріями. 2. З огляду на професійну залученість здобувача до МПІЛ варто було б виразніше описати рефлексивну процедуру, механізми розмежування ролей практика, керівника організації та дослідника, а також способи мінімізації потенційної упередженості. 3. Подекуди близько функціонують поняття «журналістський матеріал», «комунікаційний продукт», «правозахисний матеріал» і «задокументований матеріал». Для подальшої операціоналізації моделі доцільно чіткіше визначити критерії, за якими продукт громадської організації належить саме до журналістики, аби не розширювати це поняття до будь-якої публічної комунікації. 4. Багаторівнева архітектура інтегрованої моделі відображає складність об'єкта, але ускладнює її емпіричну перевірку. Варто чіткіше розрізнити описові категорії, аналітичні змінні та очікувані зв'язки чи механізми, а також визначити мінімальний набір індикаторів для перевірки моделі на матеріалі іншої організації або іншого збройного конфлікту. 5. У висновках формулювання про «конвертацію» публічного тиску в інституційні рішення може створювати враження прямого причинно-наслідкового зв'язку. Коректніше говорити про внесок громадських організацій і медіа у формування порядку денного, суспільної легітимності та політичної волі поряд з іншими правовими, дипломатичними й політичними чинниками. 6. Міжнародні приклади виконують важливу контекстуальну функцію, однак не утворюють систематичного порівняльного дизайну. Тому переносимість моделі на інші конфліктні та постконфліктні контексти потребує подальшої компаративної перевірки.

На зауваження, висловлені членами разової спеціалізованої вченої ради, здобувач надав ґрунтовні відповіді. Додаткових зауважень, крім тих, що були викладені у письмових рецензіях та відгуках офіційних опонентів, під час публічного захисту не надходило. Дискусія мала конструктивний характер.

Результати відкритого голосування:

«За» 5 членів ради,

«Проти» 0 членів ради.

На підставі результатів відкритого голосування разова спеціалізована вчена рада присуджує Станіславу Михайловичу Мірошніченку ступінь доктора філософії з галузі знань 06 «Журналістика» за спеціальністю 061 «Журналістика» відповідно до Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти.

Відеозапис трансляції захисту дисертації додається.

Голова разової
спеціалізованої вченої ради

Лідія
СТАРОДУБЦЕВА

ПРОТОКОЛ
створення та перевірки кваліфікованого та удосконаленого електронного підпису

Дата та час: 12:10:34 15.08.2026

Назва файлу з підписом: Рішення_разової_ради_Мірошниченко_14_06_2026.pdf.asice
Розмір файлу з підписом: 137.1 КБ

Перевірені файли:

Назва файлу без підпису: Рішення_разової_ради_Мірошниченко_14_06_2026.pdf
Розмір файлу без підпису: 139.0 КБ

Результат перевірки підпису: Підпис створено та перевірено успішно. Цілісність даних підтверджено

Підписувач: Стародубцева Лідія Володимирівна

П.І.Б.: Стародубцева Лідія Володимирівна

Країна: Україна

РНОКПП: 2300401006

Час підпису (підтверджено кваліфікованою позначкою часу для підпису від Надавача): 12:10:02 15.08.2026

Сертифікат виданий: "Дія". Кваліфікований надавач електронних довірчих послуг

Серійний номер: 514B5C86A1E5DA1104000000657D7800ED440506

Тип носія особистого ключа: ЗНКІ криптомодуль ІІТ Гряда-301

Алгоритм підпису: ДСТУ 4145

Тип підпису: Кваліфікований

Тип контейнера: Підпис та дані в архіві (розширений) (ASiC-E)

Формат підпису: З повними даними для перевірки (XAdES-B-LT)

Сертифікат: Кваліфікований

Версія від: 2026.07.08 13:00